

عنوان مقاله:

ارائه الگویی برای پایش اکولوژیک در جنگل های زاگرس مرکزی با تاکید بر منطقه حفاظت شده جنگلی هلن استان چهارمحال و بختیاری

محل انتشار:

فصلنامه محیط شناسی، دوره 41، شماره 1 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

علی جعفری - استادیار گروه علوم جنگل دانشکده منابع طبیعی دانشگاه شهرکرد

زهرا آرمان - دانشجوی کارشناسی ارشد جنگل داری، دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین، دانشگاه شهرکرد

علی سلطانی - استادیار گروه علوم جنگل، دانشکده منابع طبیعی و علوم زمین، دانشگاه شهرکرد

علی لطفی - هیات علمی دانشگاه صنعتی اصفهان

خلاصه مقاله:

منطقه حفاظت شده جنگلی هلن واقع در استان چهارمحال و بختیاری با وسعت ۴۰۱۳۱ هکتار را می توان با توجه به شرایط طبیعی و انسانی حاکم بر آن، نماینده جنگل های زاگرس مرکزی دانست. در این مقاله برای پایش اکولوژیک درازمدت منطقه، چارچوبی مرکب از مدل مفهومی اکوسیستم و اجزای برنامه پایش، ارائه شده است. مدل مفهومی به روش تحلیلی طراحی و تدوین شد. اجزای برنامه پایش شامل اهداف، شاخص ها، ایستگاه ها، روش ها، تناوب زمانی و مسئول و هزینه های پایش با توجه به ویژگی های منطقه، مشخص شدند. اهداف مطابق مدل مفهومی شامل بررسی تغییرات مساحت، تراکم و سلامت تاج پوشش، تنوع زیستی و رشد و تولید جنگل تعیین شدند. ۸۰ پلات در قالب شبکه تصادفی منظم به منزله ایستگاه های پایش مشخص شدند که هر سال از یک چهارم آن ها، آماربرداری انجام و بدین ترتیب طی چهار سال تمام سطح منطقه پایش و این روند تکرار شد. در اولین سال اجرای برنامه ۱۷ پلات به صورت آزمایشی آماربرداری شد که با توجه به تکرار نشدن نمی توان آن را پایش واقعی دانست، اما برای درک وضع موجود و پایلوت برنامه اصلی بسیار مفید است. نتایج پارامترهای اندازه گیری شده نشان می دهند میانگین تراکم تاج پوشش ۲۵ درصد است. ابتلای ۵۵ درصدی درختان بلوط به آفاتی مانند کنه های گیاهی، شته و زنجره نگران کننده است. تنوع گونه های درختی و درختچه ای کم (شاخص شانون وینر معادل ۴/۰)، اما تنوع گونه های علفی و بوته ای مطلوب (۴/۳) است. همچنین، ۶۲/۴۶ درصد فراوانی کلاس های قطری ۱۰-۴/۳۵ درختان نشان دهنده تبدیل شدن جنگل به وضعیت شاخه زاد است.

کلمات کلیدی:

پایش اکولوژیک، جنگل هلن، چهارمحال و بختیاری، مدل مفهومی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1578392>

